

Η Ιστορία της Σμύρνης

Λιούτας Πάρις Α2

Η Σμύρνη στην αρχαιότητα:

Η Σμύρνη στην Αρχαιότητα θεωρούνταν από τις πιο όμορφες πόλεις της Μικράς Ασίας. Η Σμύρνη βρισκόταν περίπου 40 μίλια βόρεια της Εφεσσού, επάνω στο λογοτεχνικά διάσημο ποταμό Μέλητα. Ο ρους του ποταμού, που το καλοκαίρι και το χειμώνα άρχιζε και τέλειωνε κοντά στην πόλη, περιγράφεται από τον Αίλιο Αριστείδη και τον Ιμέριο. Η περιγραφή επικεντρώνεται στο ρεύμα που ξεπηδάει από άφθονες πηγές στα ανατολικά της πόλης και χύνεται στο νοτιοανατολικό άκρο του κόλπου της Σμύρνης. Μια παράδοση συνδέει τη Σμύρνη με τον Όμηρο, που είναι επίσης γνωστός ως Μελησιγενής. Η Σμύρνη ήταν χτισμένη στις εκβολές και ενός άλλου ποταμού, του Έρμου, γεγονός που τοποθετούσε την πόλη επάνω σε ένα βασικό εμπορικό δρόμο μεταξύ των κεντρικών μικρασιατικών υψιπέδων και του Αιγαίου, ο οποίος χάρισε στη Σμύρνη ισχύ και αίγλη κατά τον 7ο αι. π.Χ. Υπήρξαν δύο οικιστικές φάσεις της πόλης: η πρώτη πόλη ήταν χτισμένη στο βορειοανατολικό άκρο του κόλπου της Σμύρνης, και ονομάζεται Παλαιά Σμύρνη (καταστράφηκε τον 7ο αι. π.Χ.), ενώ η δεύτερη Σμύρνη ήταν αυτή που επανιδρύθηκε την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

Ο πρώιμος ελληνικός οικισμός βρισκόταν αρχικά σε μια μικρή χερσόνησο, η οποία σήμερα έχει μετατραπεί σε λόφο ανατολικά της μικρής πόλης Bayraklı, 4 χλμ. από τη σύγχρονη Σμύρνη. Ο Στράβων τον 1ο αι. π.Χ. έδωσε την ακριβή θέση της πόλης, αναφέροντας ότι η Παλαιά Σμύρνη βρισκόταν 20 στάδια μακριά από την πόλη της εποχής του. Η καρδιά της νέας πόλης, που βρισκόταν σε λειτουργία από την Ελληνιστική περίοδο και σε όλη τη διάρκεια της Ρωμαϊκής περιόδου, αποτελεί τμήμα από το σύγχρονο Υπαίθριο Μουσείο της Αγοράς της Σμύρνης.

Η πρώτη Σμύρνη ιδρύθηκε κατά την 3η χιλιετία π.Χ., την ίδια περίπου εποχή που αναπτύχθηκε η Τροία. Η Σμύρνη στη συνέχεια καταλήφθηκε από τους Χετταίους, αλλά, όταν η Τροία καταστράφηκε, μειώθηκε δραστικά και η ισχύς τους. Η Σμύρνη εξελίχθηκε σε σημαντική πόλη, κέντρο αξιόλογης εμπορικής δραστηριότητας. Στις αρχές της 1ης χιλιετίας π.Χ. Έλληνες άποικοι

εγκαταστάθηκαν στη Μικρά Ασία. Η Σμύρνη τότε αποικίστηκε από Αιολείς, κυρίως κατοίκους της Λέσβου, και έγινε μία από τις κυριότερες πόλεις της αιολικής δωδεκάπολης. Με μια προδοτική πράξη των Κολοφώνιων, πέρασε στα χέρια των Ιώνων και η δέκατη τρίτη πόλη-κράτος μέλος του Πανιωνίου. Η ιωνική δωδεκάπολη, που τη συγκροτούσαν δώδεκα ιωνικές πόλεις, με κέντρο το ιερό του Ποσειδώνα Ελικώνιου στη Μυκάλη, στη συνέχεια αποτελούνταν από δεκατρείς πόλεις, όταν η Σμύρνη περιλήφθηκε στο ιωνικό κοινό.

Η Σμύρνη στην Αρχαϊκή περίοδο:

Στην Αρχαϊκή περίοδο η Σμύρνη, μαζί με τις άλλες αποικίες, όπως η Μίλητος, η Έφεσος, η Τεώς και οι Ερυθρές, ήταν πόλεις-κράτη που διοικούνταν με βάση το αριστοκρατικό σύστημα, με ένα βασιλέα. Σύμφωνα με το Θέογνι (500 π.Χ.), αυτό που κατέστρεψε τη Σμύρνη ήταν η περηφάνια της. Ο Μίμνερμος, καταγόμενος από τη Σμύρνη, έγραψε για τον εκφυλισμό των πολιτών στις μέρες του, καθώς δεν μπορούσαν πια να αντισταθούν στη λυδική προέλαση. Ο Αλυάττης Γ' (609-560 π.Χ.) κατέκτησε την πόλη και τη λεηλάτησε. Η Σμύρνη ως οικισμός δεν έπαψε να υπάρχει, αλλά ο ελληνικός τρόπος ζωής και η πολιτική ενότητα καταστράφηκαν και η πόλη-κράτος, που εκείνη την περίοδο ξεχώριζε ανάμεσα στα χωριά της περιβάλλουσας υπαίθρου χώρας, αναδιοργανώθηκε η ίδια ως χωριό. Η Σμύρνη αναφέρεται σε ένα χωριό του Πινδάρου και σε μια επιγραφή του 388 π.Χ., ωστόσο το μεγαλείο της είχε χαθεί.

Δράση του Μεγάλου Αλεξάνδρου:

Ο Μέγας Αλέξανδρος ήταν αυτός που επανίδρυσε τη Σμύρνη το 334 π.Χ. και επανέφερε την παλιά της αίγλη. Ωστόσο, το σχέδιο αυτό ολοκληρώθηκε από τους διαδόχους του, Αντίγονο (316-301 π.Χ.) και Λυσίμαχο (301-281 π.Χ.), οι οποίοι επέκτειναν και οχύρωσαν την πόλη. Στην πραγματικότητα ο Λυσίμαχος ονόμασε την πόλη Ευρυδίκη, από την κόρη του, ένα όνομα που η Σμύρνη το διατήρησε έως το 281 π.Χ.

Η Σμύρνη στα ελληνιστικά χρόνια:

Κατά την Ελληνιστική περίοδο δημιουργήθηκαν εξαιρετικά αρχιτεκτονικά έργα στην πόλη, η οποία ξανακτίστηκε στην περιοχή όπου βρίσκεται η σύγχρονη Σμύρνη. Ιδιαίτερα ακμάζουσα περίοδος ήταν το τέλος του 3ου αι. π.Χ., όταν η Σμύρνη πέρασε στη σφαίρα επιρροής των βασιλέων της Περγάμου. Ωστόσο, το 197 π.Χ. η πόλη ξαφνικά αποστάτησε από το βασιλιά Ευμένη της Περγάμου και στράφηκε για βοήθεια στη Ρώμη μαζί με τη Λάμψακο και την Αλεξάνδρια Τρωάδα. Η Ρώμη άδραξε την ευκαιρία και, όταν οι ρωμαϊκές κοόρτες στάλθηκαν στη Μικρά Ασία, η πόλη χρησιμοποιήθηκε ως προπύργιο για την ανατολική εξάπλωση της Ρώμης εξαιτίας του εξαιρετικού φυσικού λιμανιού της. Έκτοτε η Σμύρνη παρέμεινε πιστή σύμμαχος της Ρώμης.

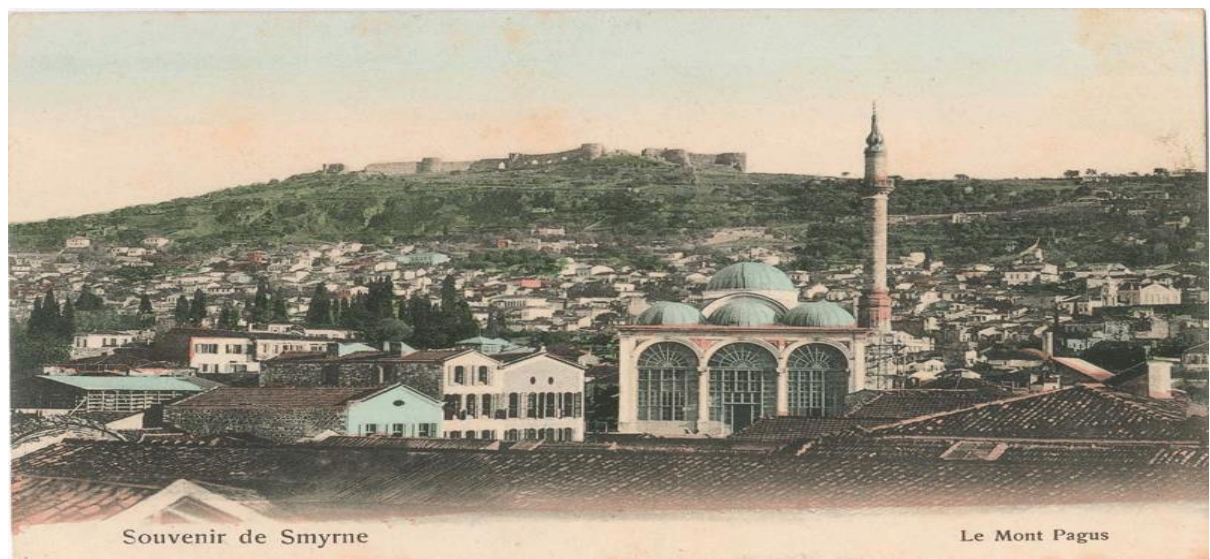
Η Σμύρνη στους Ρωμαϊκούς χρόνους:

Η Ρωμαϊκή περίοδος για τη Σμύρνη ήταν σημαντική από πολλές απόψεις. Μετά την ίδρυση της επαρχίας της Μ.Ασίας η Σμύρνη θεωρήθηκε μητρόπολη: εκεί διοργανώνονταν περιοδικά δικαστήρια και πραγματοποιούνταν συχνές επισκέψεις του κυβερνήτη. Η πόλη εξακολούθησε να παρέχει βοήθεια στο ρωμαϊκό στρατό με όλους τους πιθανούς τρόπους. Μέσω μιας σειράς αυτοκρατορικών δωρεών και τοπικών ευεργεσιών, το 2ο αιώνα η ομορφιά της πόλης ανταγωνιζόταν εκείνη της Εφέσου και της Περγάμου και μερικοί μάλιστα θεωρούσαν τη Σμύρνη «την πιο όμορφη πόλη της Ασίας». Αν και ένας σεισμός κατέστρεψε μεγάλο μέρος της το 178, ο μηχανισμός των ευεργεσιών, ιδιαίτερα της τοπικής αριστοκρατίας, κινητοποιήθηκε αμέσως και η πόλη ξανακτίστηκε πολύ σύντομα. Επιπλέον, η Σμύρνη ήταν ίσως η πρώτη πόλη που εισήγαγε τη λατρεία της θεοποιημένης Ρώμης και αργότερα του αυτοκράτορα

Η Σμύρνη στους Βυζαντινούς χρόνους:

Η Σμύρνη κατά τους βυζαντινούς χρόνους εξελίχθηκε στο σημαντικότερο λιμάνι των παραλίων της δυτικής Μ. Ασίας μετά την παρακμή της Εφέσου και της Μιλήτου από τις προσχώσεις του Κάυστρου και του Μαϊάνδρου. Παρά τις επισκευές των τειχών από τον Αρκάδιο και τον Ηράκλειο οι Άραβες με αρχηγό τον Muawiyā ληλατήσαν

την πόλη το 654 και την κατέλαβαν το 672/3. Ο Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος την αναφέρει ως πόλη του θέματος Θρακησίων και πρωτεύουσα του θέματος Σάμου. Το 1084 η πόλη χρησιμοποιούνταν ως βάση για ναυτικές επιδρομές. Ερειπώθηκε όταν τη λεηλάτησαν οι Τούρκοι. Η πόλη κατελήφθη από τους Τούρκους του εμιράτου του Αϊδινίου το 1317. Το 1344 στόλος ιπποτών Hospitallers, Βενετών και Κυπρίων ανακατέλαβε την πόλη, την οποία και ήλεγχαν έως το 1402 και την καταστροφή από τον Ταμερλάνο.

Βιβλιογραφια:

<http://asiaminor.ehw.gr/Forms/fDataDisplay.aspx?Mode=Lemmata¶mid=17&lastNode=t17>

<http://mikrasiatis.gr/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B2%CF%85%CE%B6%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BD%CE%AE-%CF%83%CE%BC%CF%8D%CF%81%CE%BD%CE%B7->

[%CF%84%CE%BF%CF%85-](#)

[%CF%80%CE%AD%CF%84%CF%81%CE%BF/](#)